

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
VERICA TRSTENJAK,
föredraget den 11 juni 2008¹

I — Inledning

1. I förevarande mål har kommissionen yrkat att domstolen ska fastställa att Republiken Italien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt gemenskapslagstiftningen om systemet för gemenskapens egna medel genom att inte erlagga dröjsmålsränta på grund av försenad bokföring av de egna medel som avser tulltransaktioner i samband med vilka varorna har kommit fram till bestämmelsekontoret inom de föreskrivna fristerna men beviset härpå har uppvisats för sent vid avgångskontoret.

carnet (nedan kallad TIR-konventionen)² föreskrivs följande:

”Denna konvention avser godstransport utan omlastning under vägen över en eller flera gränser från avgångstullanstalt inom en fördragsslutande parts område till bestämmelsestullanstalt inom annan eller samma fördragsslutande parts område, i vägfordon, fordonskombinationer eller containrar, förutsatt att någon del av färden mellan början och slutet av TIR-operationen företas på väg.”

II — Tillämpliga bestämmelser

3. Artikel 4 i TIR-konventionen har följande lydelse:

A — TIR-konventionen

2. I artikel 2 i tullkonventionen om internationell transport av gods upptaget i TIR-

”För gods som befordras enligt TIR-förfarandet skall erläggande eller deposition av tullar och andra avgifter vid import eller export ej krävas vid mellanliggande tullanstalter.”

¹ — Originalspråk: slovenska.

² — EGT L 252, 1978, s. 2; svensk specialutgåva, område 7, volym 2, s. 37.

4. I artikel 8 i TIR-konventionen föreskrivs följande:

”1. Den garanterande sammanslutningen skall förbinda sig att erlägga de tullar och andra avgifter vid import eller export, jämte eventuell dröjsmålsränta, som skall betalas enligt tullförfattningarna i det land där en oegentlighet uppmärksammas i samband med en TIR-operation. Sammanslutningen skall solidariskt med de personer som det åligger att betala ovannämnda belopp ansvara för erläggandet av dessa.

2. Om en fördragsslutande parts lagar och förordningar ej föreskriver att tullar och andra avgifter vid import eller export skall erläggas enligt moment 1 ovan, skall den garanterande sammanslutningen förbinda sig att på samma villkor erlägga ett belopp som motsvarar summan av tullarna och de andra avgifterna vid import eller export samt den eventuella dröjsmålsräntan.

...

7. När belopp, som nämnes i moment 1 och 2 av denna artikel skall betalas, skall de behöriga myndigheterna i så stor utsträckning som möjligt kräva betalning från den person eller

de personer som är direkt ansvariga, innan den garanterande sammanslutningen kräves.”

5. I artikel 11 i TIR-konventionen föreskrivs följande:

”1. När en TIR-carnet ej avstämplats eller avstämplats med förbehåll, skall de behöriga myndigheterna ej ha rätt att kräva betalning av de belopp som nämnes i moment 1 och 2 av artikel 8 från den garanterande sammanslutningen, såvida ej myndigheter inom en tid av ett år från den dag då TIR-carneten godtagits av dem skriftligen underrättat sammanslutningen om att avstämpling ej skett eller gjorts med förbehåll. Samma bestämmelse skall gälla när avstämplingsbeviset erhållits på ett oegentligt eller bedrägligt sätt, utom att tidsfristen då skall vara två år.

2. Betalning av belopp, som avses i moment 1 och 2 [i] artikel 8, skall krävas från den garanterande sammanslutningen tidigast tre månader efter den dag då sammanslutningen underrättades om att carneten ej avstämplats eller avstämplats med förbehåll eller att avstämplingsbeviset erhållits på ett oegentligt eller bedrägligt sätt och senast två år efter denna dag. I de fall som under ovannämnda tidsfrist av två år blir föremål för laga åtgärder skall emellertid betalning krävas inom ett år från den dag då domstolsutslaget vunnit laga kraft.

3. Den garanterande sammanslutningen skall ha en tidsfrist av tre månader från den dag då densamma krävdes på betalning för att erlagga de krävda beloppen. De erlagda beloppen skall återbetalas till sammanslutningen om det inom två år efter den dag, då betalning krävdes, styrkes på sätt som tullmyndigheterna finner tillfredsställande att någon oegentlighet ej ägt rum i anslutning till ifrågavarande transportoperation.”

- a) icke-gemenskapsvaror utan att dessa varor beläggs med importtullar och andra avgifter eller blir föremål för handelspolitiska åtgärder,
- b) gemenskapsvaror som är föremål för en gemenskapsåtgärd som förutsätter export av varorna till tredjeland och för vilka tullformaliteter för denna export har uppfyllts.

B — *Gemenskapsrätten*

2. Befordran enligt punkt 1 skall äga rum på något av följande sätt:

1. Tullkodex för gemenskapen

6. I artikel 91 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (nedan kallad tullkodexen)³ föreskrivs följande:

- a) Enligt förfarandet för extern gemenskapstransitering.
- b) Med varorna upptagna i en TIR-carnet (TIR-konventionen) under förutsättning att befordran

”1. Förfarandet för extern transitering skall medge befordran från en plats till en annan inom gemenskapens tullområde av

3 — Rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (EGT L 302, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 16, s. 4).

- 1) påbörjas eller skall avslutas utanför gemenskapen, eller

- 2) gäller varusändningar som skall lossas i gemenskapens tullområde och som transporteras tillsammans med varor som skall lossas i tredje-land, eller

8. I artikel 204 i tullkodexen anges följande:

- 3) genomförs mellan två platser i gemenskapen och går genom ett tredjelands territorium,

”1. En tullskuld vid import uppkommer i andra fall än som avses i artikel 203 genom

...”

- a) bristande uppfyllelse av någon av de förpliktelser som är förenade med tillfälligt förvaring av importtullpliktiga varor eller med användning av det tullförfarande som varorna är hänfödda till, eller

7. I artikel 92 i tullkodexen föreskrivs följande:

”Förfarandet för extern transitering avslutas när varorna och tillhörande dokument företes för bestämmelsetullkontoret i enlighet med bestämmelserna för förfarandet i fråga.”

- b) åsidosättande av ett villkor som reglerar hänförandet av varorna till det aktuella tullförfarandet eller beviljandet av en nedsatt importtullsats på grund av varornas användning för särskilda ändamål,

såvida det inte kan fastställas att dessa försummelser inte haft någon avgörande inverkan på det korrekta genomförandet av den tillfälliga förvaringen eller tullförfarandet i fråga.

9. I artikel 217.1 i tullkodexen föreskrivs följande:

”Varje belopp avseende importtullar eller exporttullar som kommer från en tullskuld... skall av tullmyndigheterna beräknas så snart de fått nödvändiga uppgifter och föras in i räkenskaperna eller något annat likvärdigt medium (bokföring).”

2. Tullskulden uppkommer antingen vid den tidpunkt då den förpliktelse vars underlåtelse ger upphov till tullskulden inte längre uppfylls, eller vid den tidpunkt då varorna hänförs till det berörda tullförfarandet, om det fastställs att ett villkor för hänförandet av varorna till nämnda tullförfarande eller för beviljandet av en nedsatt importtullsats eller nolltullsats på grund av varornas användning för särskilda ändamål i själva verket inte uppfylldes.

10. I artikel 236.1 i tullkodexen föreskrivs följande:

”Import- eller exporttullar skall återbetalas i den utsträckning som det fastställs att tullbeloppet då tullen betalades inte var det som lagligen skulle betalas eller att beloppet har bokförts i strid med artikel 220.2.

3. Gälldenären är den person, som beroende på omständigheterna antingen skall uppfylla de förpliktelser som i fråga om tullpliktiga varor är förenade med tillfällig förvaring eller med användning av det tullförfarande som varorna är hänförda till eller skall uppfylla de villkor som gäller hänförandet av varorna till detta tullförfarande.”

...”

2. Förordning nr 2454/93 om tillämpningsföreskrifter för tullkodexen för gemenskapen

— i den medlemsstat som transiteringskontoret vid införselplatsen till gemenskapen tillhör, till vilket transiteringsintyg har ingetts.

11. Artikel 378 i förordning nr 2454/93 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (nedan kallad förordning nr 2454/93)⁴ har följande lydelse:

”1. Om försändelsen inte har uppvisats på bestämmelsekontoret och platsen för överträdelsen eller oegentligheten inte kan fastställas och om inte inom den period som fastställs i artikel 379.2 bevis kan framläggas på ett för tullmyndigheterna tillfredsställande sätt, antingen för att transiteringen genomförts på ett regelmässigt sätt eller på vilken plats överträdelsen eller oegentligheten verkligen begicks, skall denna överträdelse eller denna oegentlighet, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 215 i kodexen, anses ha begåtts

2. Om inget sådant bevis kan framläggas och denna överträdelse eller oegentlighet därför kan anses ha begåtts i avgångsmedlemsstaten eller i den införselmedlemsstat som avses i första stycket andra strecksatsen, skall tullar och andra avgifter avseende varorna i fråga debiteras av den medlemsstaten i enlighet med gemenskapsbestämmelser eller nationella bestämmelser.”

12. I artikel 379 i förordning nr 2454/93 föreskrivs följande:

— i den medlemsstat som avgångskontoret tillhör,

eller

”1. Om en sändning inte har uppvisats vid bestämmelsekontoret och den plats där överträdelsen eller oegentligheten begicks inte kan fastställas, skall avgångskontoret underrätta den huvudansvarige om detta så snart som möjligt och i varje fall före slutet av den elfte månaden efter den dag då deklarationen för gemenskapstransitering registrerades.

4 — Kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (EGT L 253, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 10, s. 1).

2. Den underrättelse som avses i punkt 1 skall särskilt ange den tidsfrist inom vilken bevis [...], antingen för att transiteringen genomförts på ett regelmässigt sätt eller på vilken plats överträdelsen eller oegentligheten verkligen begicks, skall framläggas för avgångskontoret på ett för tullmyndigheterna tillfredsställande sätt. Den tidsfristen skall vara tre månader från dagen då den underrättelse som avses i punkt 1 lämnades. Om detta bevis inte har lämnats vid utgången av den tidsfristen, skall den behöriga medlemsstaten vidta åtgärder för att driva in de tullar och andra avgifter som är tillämpliga. Om avgångskontoret inte ligger i den medlemsstaten skall avgångskontoret genast underrätta denna medlemsstat.”

13. I artikel 380 i förordning nr 2454/93 föreskrivs följande:

”Bevis för att en transitering har genomförts på ett regelmässigt sätt enligt artikel 378.1 skall framläggas, på ett för tullmyndigheterna tillfredsställande sätt bl.a. genom

- a) uppvisande av ett dokument, bestyrkt av tullmyndigheterna, som fastställer att de ifrågavarande varorna uppvisats vid bestämmelsekontoret...”

14. I artikel 454 i förordning nr 2454/93 föreskrivs följande:

”1. Denna artikel skall tillämpas utan att det påverkar de särskilda bestämmelserna i TIR-[konventionen]... om de garanterade sammanslutningarnas ansvar vid användning av en TIR-carnet...

2. Om det upptäcks att en överträdelse eller oegentlighet har begåtts i en viss medlemsstat under eller i samband med en transport som genomförts med en TIR-carnet..., skall den medlemsstaten uppbära tullar och andra avgifter som i förekommande fall skall tas ut i enlighet med gemenskapsbestämmelser eller nationella bestämmelser, utan att det påverkar eventuella straffrättsliga åtgärder.

3. Om det inte är möjligt att fastställa inom vilket territorium överträdelsen eller oegentligheten har begåtts, skall den anses ha blivit begången i den medlemsstat där den upptäcktes, såvida inte tullmyndigheterna på ett tillfredsställande sätt inom den period som anges i artikel 455.1 kan förses med bevis för att transporten har genomförts enligt föreskrifterna eller var överträdelsen eller oegentligheten faktiskt har begåtts.

Om inget bevis kan ges och denna överträdelse eller oegentlighet därför anses ha skett i den medlemsstat där den upptäcktes, skall den medlemsstaten uppbära tullar och andra avgifter för varorna i fråga i enlighet med gemenskapsbestämmelser eller nationella bestämmelser.

...

Medlemsstaternas tullförvaltningar skall vidta nödvändiga åtgärder för att bekämpa alla överträdelser eller oegentligheter och beivra dem effektivt.”

15. I artikel 455 i förordning nr 2454/93 föreskrivs följande:

”1. Om det upptäcks att en överträdelse eller oegentlighet har begåtts under eller i samband med en transport som genomförs med en TIR-carnet..., skall tullmyndigheterna anmäla detta till innehavaren av TIR-carneten... och den garanterande sammanslutningen inom den period som föreskrivs i artikel 11.1 i TIR-konventionen...

2. Bevis för att transporten har genomförts enligt föreskrifterna med en TIR-carnet... enligt... artikel 454.3 första stycket skall ges inom den period som föreskrivs i artikel 11.2 i TIR-konventionen...

3. Detta bevis får överlämnas på ett för tullmyndigheterna tillfredsställande sätt, bl.a. genom

a) uppvisande av ett dokument, bestyrkt av tullmyndigheterna, som fastställer att varorna i fråga har uppvisats vid bestämmelsekontoret. Detta dokument skall innehålla de uppgifter som behövs för varornas identifiering eller

b) uppvisande av en tullhandling, utfärdad i ett tredjeland, som visar att varorna övergått till fri konsumtion eller en kopia eller fotokopia av en sådan handling. Denna kopias äkthet skall vara bestyrkt, antingen av det organ som påtecknade det ursprungliga dokumentet eller av myndigheterna i det berörda tredjelandet eller av myndigheterna i en av medlemsstaterna. Detta dokument skall innehålla de uppgifter som behövs för att varorna i fråga skall kunna identifieras,

...”

(nedan kallad förordning nr 1150/2000)⁶, genom vilken förordning nr 1552/89 har upphävts, innehåller även liknande bestämmelser:

3. Förordningen om gemenskapens egna medel

16. I artikel 2.1 i förordning nr 1552/89 om genomförande av beslut 88/376/EEG, Euratom om systemet för gemenskapernas egna medel (nedan kallad förordning nr 1552/89)⁵ föreskrivs följande:

”Vid tillämpning av denna förordning skall gemenskapens anspråk på egna medel enligt artikel 2.1 a och b i beslut 88/376/EEG, Euratom anses fastställda så snart som medlemsstatens behöriga organ har under rättat den betalningsskyldige om det belopp som han skall betala. Sådan underrättelse skall lämnas så snart som den betalningsskyldige är känd och gemenskapens anspråk kan beräknas av de behöriga administrativa myndigheterna i enlighet med alla relevanta gemenskapsbestämmelser.”

17. Artikel 2 i förordning nr 1150/2000 om genomförande av beslut 94/728/EG, Euratom om systemet för gemenskapernas egna medel

”1. Vid tillämpningen av denna förordning skall gemenskapens anspråk på egna medel enligt artikel 2.1 a och b i beslut 94/728/EG, Euratom anses fastställda så snart som villkoren i tullföreskrifterna uppfyllts i fråga om bokföring av anspråksbeloppet och under rättelse till den betalningsskyldige om beloppet.

2. Fastställandet enligt punkt 1 skall anses ha skett dagen för bokföring enligt tullföreskrifterna...”

18. I artikel 6 i förordning nr 1552/89 föreskrivs följande:

”1. Räkenskaper över egna medel skall föras av respektive medlemsstats finansförvaltning eller av det organ som utsetts av respektive medlemsstat och skall delas upp på typ av medel.

5 — Rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1552/89 av den 29 maj 1989 om genomförande av beslut 88/376/EEG, Euratom om systemet för gemenskapernas egna medel (EGT L 155, s. 1; svensk specialutgåva, område 1, volym 4, s. 41).

6 — Rådets förordning (EG, Euratom) nr 1150/2000 av den 22 maj 2000 om genomförande av beslut 94/728/EG, Euratom om systemet för gemenskapernas egna medel (EGT L 130, s. 1).

2. a) De anspråk som fastställs enligt artikel 2 skall, om inte annat följer av b, bokföras senast den första arbetsdagen efter den nittonde dagen i den andra månad som följer efter den månad under vilken anspråket fastställs.

b) Fastställda anspråk som inte är bokförda enligt a på grund av att de inte har uppburits och ingen säkerhet har ställts, skall anges i särskilda räkenskaper inom den tid som fastställs i a. Medlemsstaterna får använda detta förfarande när det har rests invändningar mot fastställda anspråk för vilka säkerhet har ställts och dessa anspråk kan komma att förändras när tvisten har lösts."

19. I artikel 6 i förordning nr 1150/2000 anges följande:

"1. Räkenskaper över egna medel skall föras av respektive medlemsstats finansförvaltning eller av det organ som utsetts av respektive medlemsstat och skall delas upp på typ av medel.

2. För räkenskaperna över egna medel gäller att månadens bokföring får avslutas tidigast klockan 13 sista arbetsdagen i månaden för fastställandet.

3. a) De anspråk som fastställs enligt artikel 2 skall, om inte annat följer av b, bokföras senast den första arbetsdagen efter den nittonde dagen i den andra månad som följer efter den månad under vilken anspråket fastställs.

b) Fastställda anspråk som inte är bokförda enligt a på grund av att de inte har uppburits och ingen säkerhet har ställts, skall anges i särskilda räkenskaper inom den tid som fastställs i a. Medlemsstaterna får använda detta förfarande när det har rests invändningar mot fastställda anspråk för vilka säkerhet har ställts och dessa anspråk kan komma att förändras när tvisten har lösts.

..."

20. I artikel 8 i förordning nr 1552/89 föreskrivs följande:

Rättelser avseende fall av bedrägeri och oegentligheter som redan anmälts till kommissionen skall redovisas särskilt.”

”De rättelser som genomförs enligt artikel 2.2 skall läggas till eller dras av från den totala summan av fastställda anspråk. De skall redovisas enligt artikel 6.2 a och b och i de rapporter som avses i artikel 6.3 för den period som omfattar den dag då dessa rättelser görs.

22. Artikel 11 i förordning nr 1552/89 och artikel 11 i förordning nr 1150/2000 är helt identiska:

Rättelser avseende fall av bedrägeri och oegentligheter som redan anmälts till kommissionen skall redovisas särskilt.”

”En försening av en kreditering på det konto som avses i artikel 9.1 medför att den berörda medlemsstaten skall betala ränta till den räntesats som på förfallodagen är tillämplig på medlemsstatens penningmarknad för kortfristig finansiering, ökad med två procentenheter. Denna räntesats skall ökas med 0,25 procentenheter för varje månad som krediteringen försenas. Den ökade räntesatsen skall tillämpas på hela förseningsperioden.”

21. Artikel 8 i förordning nr 1150/2000 har en nästan identisk lydelse:

23. I artikel 17.1 och 17.2 i förordningarna nr 1552/89 och 1150/2000, som ingår i avdelning VII Kontrollbestämmelser, föreskrivs följande:

”De rättelser som genomförs enligt artikel 2.4 skall läggas till eller dras av från den totala summan av fastställda anspråk. De skall redovisas enligt artikel 6.3 a och b och i de rapporter som avses i artikel 6.4 för den period som omfattar den dag då dessa rättelser görs.

”1. Medlemsstaterna skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att det belopp som motsvarar de enligt artikel 2 fastställda anspråken tillhandahålls kommissionen enligt denna förordning.

2. Medlemsstaterna fritas från skyldigheten att ställa belopp motsvarande fastställda anspråk till kommissionens förfogande endast om dessa belopp inte har uppburits på grund av force majeure. Medlemsstaterna fritas även från denna skyldighet i vissa särskilda fall när det efter en noggrann undersökning av alla relevanta omständigheter i det enskilda fallet visar sig att beloppen på lång sikt är omöjliga att uppbära på grund av skäl som inte kan tillskrivas medlemsstaterna...”

25. I artikel 23 i förordning nr 1150/2000 föreskrivs följande:

”Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.”

26. Förordning nr 1150/2000 offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 31 maj 2005.

24. I artikel 22 i förordning nr 1150/2000 föreskrivs följande:

”Förordning (EEG, Euratom) nr 1552/89 skall upphöra att gälla.

III — Det administrativa förfarandet och kommissionens talan

27. Kommissionens talan avser två olika överträdelseförfaranden, med numren 2003/2241 och 2006/2266.

A — Överträdelseförfarande nr 2003/2241

Hänvisningar till den förordningen skall tolkas som hänvisningar till den här förordningen och skall läsas enligt den jämförelsestabell som återfinns i bilagan, del A.”

28. Vid en kontroll av de egna medlen som utfördes i april 1994 konstaterade kommissionen att de italienska myndigheterna i ett antal fall av gemenskapstransitering inte hade inlett förfarandet för uppbörd av tullar och

andra avgifter inom de föreskrivna fristerna på grund av att bevis inte hade företetts på att transiteringen genomförts på ett regelmässigt sätt i den mening som avses i artikel 379 i förordning nr 2454/93.

29. Genom skrivelse av den 15 juni 2001 krävde kommissionen, enligt artikel 11 i förordning nr 1150/2000, att Italien skulle betala dröjsmålsränta med ett belopp om 31 564 893 ITL (16 301,90 euro) för den försenade bokföringen av de egna medel som gemenskapen hade anspråk på enligt den tullskuld som uppkommit på grund av den vid gemenskapstransiteringen begångna oegentligheten.

30. Det fastställdes efter en undersökning som de italienska myndigheterna genomförde att det inte hade förekommit några oegentligheter i 11 av 201 dokument. I dessa fall hade tullförfarandena avslutats på ett regelmässigt sätt trots att bestämmelsekontoret hade överlämnat beviset till avgångskontoret för sent. Under dessa omständigheter meddelade de italienska myndigheterna kommissionen, genom skrivelse av den 31 juli 2001, att de endast hade betalat dröjsmålsränta för tulltransaktioner vid vilka det konstaterats oegentligheter. I fråga om de dokument beträffande vilka det först under undersökningen framgick att det inte förekommit några oegentligheter hade de italienska myndigheterna vägrat att betala dröjsmålsränta. De påpekade i detta avseende dessutom – med hänsyn till att transiteringsdokumenten hade uppvisats för bestämmelsekontoret – att det inte hade uppkommit någon tullskuld i den mening som avses i artikel 204 i förordning nr 2913/92. De italienska myndigheterna

vidhöll således att de inte var skyldiga att betala den ifrågavarande dröjsmålsräntan.

31. Eftersom de italienska myndigheterna inte var beredda att betala den ovannämnda dröjsmålsräntan, sände kommissionen den 3 februari 2004 en formell underrättelse till Republiken Italien. I denna krävde kommissionen betalning av dröjsmålsränta med ett belopp på 847,06 euro avseende de tulltransaktioner som avslutats på ett regelmässigt sätt, men beträffande vilka de egna medlen hade bokförts för sent. Eftersom Italien genom skrivelse av den 8 juni 2004 på nytt hade meddelat kommissionen att den inte skulle betala den ifrågavarande dröjsmålsräntan, antog kommissionen den 5 juli 2005 ett motiverat yttrande genom vilket den än en gång krävde att Italien skulle betala dröjsmålsräntan, inom två månader från det att yttrandet hade mottagits.

32. Som svar på det motiverade yttrandet vidhöll de italienska myndigheterna sin avsikt att inte betala dröjsmålsräntan.

B — Överträdelseförfarande nr 2006/2266

33. Kommissionen identifierade i samband med överträdelseförfarande nr 2006/2266 fyra transiteringar enligt TIR-konventionen beträffande vilka den konstaterade att förfä-

randet inte hade avslutats inom de frister som föreskrivs i artikel 11 i TIR-konventionen. Eftersom TIR-carneten inte hade avstämplats i god tid borde de behöriga myndigheterna kräva betalning av avgifter. Eftersom de inte hade gjort det var transiteringen inte genomförd på ett regelmässigt sätt, varför det enligt kommissionen hade uppkommit en tullskuld. På grund av den försenade bokföringen av de egna medel som gemenskapen hade anspråk på krävde kommissionen att de italienska myndigheterna skulle betala dröjsmålsränta.

34. På samma sätt som i förfarande nr 2003/2241 vägrade de italienska myndigheterna att i det aktuella förfarandet betala dröjsmålsränta. De har hävdats att då det inte föreligger någon tullskuld innebär en betalning av dröjsmålsränta att karaktären av denna ränta ändras. Dröjsmålsräntan får på detta sätt karaktären av en sanktion som föreskrivs för ett formellt åsidosättande av de frister som i förordning nr 1552/89 uppställs för att genomföra de transaktioner som föreskrivs i denna.

35. Den 4 juli 2006 sände kommissionen en formell underrättelse till Republiken Italien genom vilken den krävde att de italienska myndigheterna skulle betala dröjsmålsränta med ett belopp på 3 322 euro. Eftersom denna formella underrättelse inte besvarades sände kommissionen den 12 oktober 2006 ett motiverat yttrande till de italienska myndigheterna.

36. I sitt svar på det motiverade yttrandet av den 12 december 2006 meddelade de italienska myndigheterna att de vägrade att betala den ovannämnda dröjsmålsräntan.

C — Kommissionens talan

37. Eftersom de italienska myndigheterna i överträdelseförfarandena nr 2003/2241 och nr 2006/2266 vägrade att betala dröjsmålsränta beslutade kommissionen att väcka talan om fördragsbrott mot Italien.

38. Kommissionen har i sin talan yrkat att domstolen ska

- fastställa att Republiken Italien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1552/89 av den 29 maj 1989 om genomförande av beslut 88/376/EEG, Euratom om systemet för gemenskapernas egna medel och särskilt enligt dess artikel 6.2 a, som från och med den 31 maj 2000 ersatts av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1150/2000 av den 22 maj 2000 om genomförande av beslut 94/728/EG, Euratom om systemet för gemenskapernas egna medel och särskilt dess artikel 6.3 a,

- genom att inte erlagga dröjsmålsränta på totalt 847,06 euro till kommissionen för försenad bokföring av tullavgifter och genom att inte ha anpassat de nationella bestämmelserna till gemenskapsbestämmelserna avseende bokföring av tulltransaktioner, som täcks av samlade säkerheter och som inte bestritts, till följd av en gemenskapstransitering, och

- genom att inte erlagga dröjsmålsränta på totalt 3 322 euro till kommissionen på grund av åsidosättande av de frister som föreskrivs i gemenskapsrätten för att bokföra tullavgifter i A-räkenskaperna i samband med transitering i den mening som avses i TIR-konventionen, samt

- förplikta Republiken Italien att ersätta rättegångskostnaderna.

39. Republiken Italien har yrkat att domstolen ska

- ogilla talan, och

- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

IV — Förfarandet vid domstolen

40. Kommissionens talan inkom till domstolens kansli den 8 juni 2007. Svaromålet inkom den 19 juli 2007. Vid förhandlingen som hölls den 17 april 2008 utvecklade företrädarna för kommissionen och Republiken Italien sin talan och svarade på domstolens frågor.

V — Parternas argument

41. Kommissionen har såvitt avser förfarande nr 2003/2241 påpekat att eftersom avgångskontoret inte hade erhållit något bevis på att tulltransaktionen hade avslutats inom den föreskrivna fristen skulle den ifrågasatt transaktionen anses vara oegentlig. Detta var skälet till att det i förevarande fall hade uppkommit en tullskuld. Kommissionen har grundat sitt påstående på riktlinjer i rättspraxis av vilka det framgår att när ”sändningar som hänförs till ett förfarande för extern gemenskapstransitering... inte har uppvisats vid bestämmelsekontoret inom den frist som fastställts av avgångskontoret, skall tullskulden ... antas ha uppkommit och den huvudansvarige ... antas vara gäldenär”⁷.

⁷ — Dom av den 14 april 2005 i mål C-104/02, kommissionen mot Tyskland (REG 2005, s. I-2689), punkt 81, och i mål C-460/01, kommissionen mot Nederländerna (REG 2005, s. I-2613), punkt 72.

42. Kommissionen har anfört att den behöriga medlemsstaten i ett sådant fall är skyldig att av den huvudansvarige kräva bevis på att transiteringen har skett på ett regelmässigt sätt och att om sådan bevisning inte har lämnats i tid ska medlemsstaten ta ut de tullavgifter som skulle betalas. Kommissionen har påpekat att de frister som i detta avseende föreskrivs i gemenskapsrätten är ovillkorliga, vilket gör att bestämmelserna om uppbörd av tullavgifter kan tillämpas enhetligt. Om de frister som föreskrivs i artikel 379 i förordning nr 2454/93 har löpt ut ska medlemsstaten enligt artikel 6 i förordning nr 1552/89 utan dröjsmål bokföra motsvarande belopp på kontot för egna medel och ställa dem till kommissionens förfogande i enlighet med artikel 10 i nämnda förordning.

43. Kommissionen har vidare åberopat artikel 11 i förordning nr 1552/89, med stöd av vilken medlemsstaten ska betala ränta för varje försenad bokföring på det ifrågavarande kontot. Det framgår enligt kommissionen redan av ordalydelsen av denna artikel att skyldigheten att betala ränta följer av att det inte har gjorts någon bokföring på kontot, oavsett alla andra villkor. Kommissionen har i detta avseende angett att den ränta som den kräver ska betalas i förevarande fall inte är en ränta på grund av försenad betalning, utan ränta som ska betalas direkt på grund av att tullskulden inte har bokförts på kontot för egna medel eller har bokförts för sent. Denna skyldighet föreligger även om den grundläggande skulden inte ska betalas, på grund av att det senare visar sig att tulltransaktionen har genomförts på ett regelmässigt sätt.

44. Kommissionen har även ifrågasatt den italienska regeringens argument att betalningen av ränta i förevarande fall är likvärdig med en sanktion. Kommissionen har i detta avseende påpekat att det är en i civilrätten klart fastställd princip att syftet med dröjsmålsränta dels är att reparera den skada som borgenären har åsamkats på grund av att han vid den föreskrivna dagen inte förfogar över vissa finansiella medel, dels att uppmuntra gäldenären att i tid uppfylla sina skyldigheter. Kommissionen har dessutom påpekat att betalningen av ränta följer av att skyldigheter enligt gemenskapsrätten har åsidosatts, oberoende av om gemenskapen faktiskt har lidit någon skada eller inte.

45. Vad avser förfarande nr 2006/2266 har kommissionen påpekat att avgångskontoret borde ha vidtagit åtgärder för att ta ut tullar vid utgången av den frist som fastställts i artikel 11 i TIR-konventionen. Eftersom avgångskontoret inte hade erhållit bevis på att transiteringen avslutats inom 15 månader räknat från den dag då detta kontor mottog TIR-carneten, ska de ifrågavarande transaktionerna anses vara oegentliga, vilket får till följd att det uppkommer en tullskuld. I detta fall borde medlemsstaten ha bokfört gemenskapens anspråk på de egna medlen, enligt artikel 2 i förordning nr 1552/89, så snart som de behöriga administrativa myndigheterna kunde beräkna anspråksbeloppet. De italienska myndigheterna borde enligt artikel 6.2 a i förordning nr 1552/89 således ha bokfört gemenskapens anspråk på de egna medlen senast den första vardagen efter den nittonde dagen i den andra månaden efter den dag då anspråket fastställdes. Kommissionen har

tillagt att dessa myndigheter enligt artikel 11.2 i TIR-konventionen borde ha sänt kravet på betalning av beloppet senast tre månader från den dag då den garanterande sammanslutningen underrättades om att carneten ännu inte hade avstämpats.

46. Italien anser för det första att förutsättningarna för att det ska föreligga en skyldighet att betala dröjsmålsränta enligt artikel 11 i förordning nr 1150/2000 enligt dess mening inte finns. Enligt denna bestämmelse ska ränta betalas för varje försenad bokföring på kontot, men enligt Italien förelåg det i förevarande fall inte någon sådan skyldighet.

47. Italien har påpekat att i det konkreta fallet har det förhållandet att tulltransaktionerna avslutats för sent inte inneburit någon ekonomisk skada för gemenskapen och att det således inte föreligger någon skyldighet att betala ränta. Om man i förevarande fall krävde betalning av dröjsmålsränta, skulle detta vara likvärdigt med att ge den ifrågavarande räntan en funktion som sanktion, vilket den inte kan ha. Dröjsmålsräntan är knuten till en försenad utbetalning av förfallna belopp och syftet med den är att ersätta borgenären för den ekonomiska förlust som denne lidit på grund av att han inte förfogat över dessa penningbelopp. Sanktionen däremot är knuten till ett formellt åsidosättande av skyldigheter och hänför sig inte till en viss ekonomisk förlust.

48. Italien anser att domarna i målen kommissionen mot Tyskland⁸ och kommissionen mot Nederländerna⁹, som kommissionen har åberopat i sin talan, inte kan tillämpas i det aktuella fallet, eftersom det i dessa fall var fråga om faktiskt förfallna belopp. I dessa två mål hade tullskulden faktiskt uppkommit på grund av oegentligheter vid transiteringen, och svarandemedlemsstaterna hade inte bestritt denna omständighet. I förevarande fall har kommissionen däremot yrkat att en accessorisk skuld – det vill säga dröjsmålsräntan – ska betalas då det inte föreligger någon huvudförpliktelse, det vill säga tullskuld.

49. Italien har även hävdade att de omtvistade transiteringarna genomfördes under åren 1996 och 1997, när det förelåg hinder för en välfungerande gemenskapstransitering. Detta är skälet till att de italienska myndigheterna, när det inte fanns några tecken på oegentligheter vid tulltransaktionerna, inte genast vidtog åtgärder för att ta ut tullavgifter, för att undvika situationer där de var tvungna att återbetala olagligt betalade belopp. Under denna period inrättade Europaparlamentet en särskild kommitté vars två uppgifter var att införa ett system för större noggrannhet vid vidarebefordran av transitdokument och datorisering av tullförfaranden.

8 — Domen i målet kommissionen mot Tyskland (ovan fotnot 7), punkt 81.

9 — Domen i målet kommissionen mot Nederländerna (ovan fotnot 7), punkt 72.

VI — Generaladvokatens bedömning**B — *Den period som kommissionens talan avser*****A — *Inledning***

50. I förevarande mål har kommissionen yrkat att det ska fastställas att Republiken Italien har gjort sig skyldig till ett fördragsbrott genom att inte betala dröjsmålsränta för den försenade bokföringen av egna medel på gemenskapens konto i ett fall i vilket varorna kom fram i god tid till bestämmelsetullkontoret, men beviset därpå uppvisades för sent för avgångskontoret.

51. I detta förslag till avgörande ska jag för det första behandla frågan om den period som kommissionens talan avser och därefter kortfattat beskriva förfarandet för extern transitering för att slutligen undersöka huruvida kommissionens talan är välgrundad. Vid undersökningen av huruvida kommissionens talan är välgrundad ska jag behandla tre grundläggande frågor, nämligen för det första huruvida det i förevarande fall har uppkommit en tullskuld, för det andra huruvida de italienska myndigheterna i förevarande fall hade en skyldighet att bokföra gemenskapens anspråk på egna medel och för det tredje huruvida Italien mot bakgrund av omständigheterna i det aktuella fallet var skyldigt att betala dröjsmålsränta.

52. Det framgår inte helt klart av parternas skriftliga yttranden till domstolen under vilken period de ifrågavarande åsidosättandena har skett och vilken period som åsyftas i kommissionens talan. Kommissionen har i denna endast angett att kontrollen av de egna medlen utfördes i april 1994. Italien däremot har i sitt skriftliga yttrande angett att kontrollen utfördes under åren 1993, 1994, 1995 och 1996, medan den i fortsättningen av yttrandet påpekat att de omtvistade transiteringarna genomfördes under åren 1996 och 1997.

53. Vid förhandlingen klargjorde kommissionen att dess talan avser de oegentligheter som konstaterats år 1994.

C — Förfarandet för extern transitering

54. Enligt artikel 91.1 i tullkodexen ska förfarandet för extern transitering medge befordran från en plats till en annan inom gemenskapens tullområde av varor för vilka det inte ska betalas tullavgift.¹⁰ Befordran enligt förfarandet för extern transitering kan enligt artikel 91.2 a och b i tullkodexen äga rum antingen enligt förfarandet för extern gemenskapstransitering eller på grundval av en TIR-carnet. I artikel 92 i tullkodexen anges att förfarandet för extern transitering avslutas när varorna och tillhörande dokument företes för bestämmelse tullkontoret i enlighet med bestämmelserna för förfarandet i fråga.

55. Jag vill påpeka att det finns anledning att skilja mellan "slutförandet" (la fin) och "avslutandet" (l'apurement) av tullförfarandet. Såsom jag redan har angett ovan slutförs tullförfarandet när varorna och tillhörande dokument företes för bestämmelse tullkontoret. Däremot är tullförfarandet avslutat när avgångskontoret från bestämmelse tullkontoret mottar beviset på att tulltransaktionen är avslutad och när avgångskontoret kvitterar

tullhandlingarna.¹¹ I förevarande fall har tullförfarandet således slutförts i tid, men inte avslutats inom föreskriven tid. Jag måste vidare påpeka att tullkodexen i sin ursprungliga version i artikel 92 endast innehöll en definition av tullförfarandets slutförande. I denna artikel har det senare tillagts ett andra stycke, i vilket avslutandet av detta förfarande definieras.¹²

1. Förfarandet för extern transitering

56. Den externa gemenskapstransiteringen regleras i del II, avdelning 2, kapitel 4 i förordning nr 2454/93. I detta kapitel regleras den särskilda ordningen för den externa gemenskapstransiteringen i alla de skeden den omfattar. Om en försändelse som befinner sig i en extern gemenskapstransitering inte har uppvisats på bestämmelsekontoret anses det enligt artikel 378 i förordning nr 2454/93 att oegentligheten har begåtts i den medlems-

10 — Se, i fråga om transiteringssystemet, exempelvis Olbrich, V., *Der Zollkodex im Überblick, Eine Einführung in die Systematik*, Jehle, München, 1994, s. 31 och följande sidor, Lyons, T., *EC Customs Law*, Oxford University Press, Oxford, 2001, s. 306 och följande sidor, Witte, P., och Wolfgang, H.-M. (utgivare), *Lehrbuch des Europäischen Zollrechts*, fjärde upplagan, Verlag Neue Wirtschafts-Briefe, Herne/Berlin, 2003, s. 145 och följande sidor, Berr, C.J. och Tréneau, H., *Le droit douanier. Communautaire et national*, sjunde upplagan, Economica, Paris, 2006, s. 370 och följande sidor.

11 — Se, för ett liknande resonemang, Witte, P. (utgivare), *Zollkodex*, C.H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München, 1994, kommentar till artikel 92, s. 583, som uttryckligen skiljer mellan tullförfarandets slutförande och avslutande. Se även, avseende skillnaden mellan tullförfarandets slutförande och avslutande, Lyons, T., *EC Customs Law*, Oxford University Press, Oxford, 2001, s. 318.

12 — Artikel 92 har ändrats genom artikel 1.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 955 av den 13 april 1999 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 2913/92 vad gäller förfarandet för extern transitering (EGT L 119, s. 1). Det första stycket som inte har ändrats på något genomgripande sätt har kompletterats med ett andra stycke: "Tullmyndigheterna avslutar förfarandet för extern transitering när de kan fastställa att förfarandet har avslutats på ett korrekt sätt, på grundval av en jämförelse mellan de uppgifter som inkommit till avgångskontoret och de som inkommit till bestämmelse tullkontoret". Se, för en kommentar, Witte, P. (utgivare), *Zollkodex*, fjärde upplagan, C.H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München, 2006, kommentar till artikel 92, s. 1008.

stat som avgångskontoret tillhör eller i den medlemsstat som transiteringskontoret vid införselplatsen till gemenskapen tillhör, till vilket transiteringsintyg har ingetts.

denna konvention genom rådets förordning (EEG) nr 2112 av den 25 juli 1978¹⁴. Konventionen trädde i kraft för gemenskapen den 20 juni 1983¹⁵.

57. Enligt artikel 379 i förordning nr 2454/93 ska medlemsstaten som avgångskontoret tillhör underrätta den huvudansvarige om detta före slutet av den elfte månaden efter den dag då deklarationen för gemenskaps-transitering registrerades och av denne kräva att han senast inom tre månader framlägger bevis på att transiteringen genomförts på ett regelmässigt sätt. Vid utgången av tremånadersfristen ska avgångskontoret vidta åtgärder för uppbörd av motsvarande tullavgifter som således ska bokföras på kontot för gemenskapens egna medel enligt artikel 6 i förordning nr 1552/89, det vill säga senast den första arbetsdagen efter den nittonde dagen i den andra månad som följer efter den månad under vilken gemenskapens anspråk på de egna medlen har fastställts.

2. Förfarande som grundar sig på TIR-carnet

58. TIR-konventionen undertecknades i Genève (Schweiz) den 14 november 1975. Italien är part i denna konvention¹³. Europeiska ekonomiska gemenskapen har godkänt

59. I artikel 4 i TIR-konventionen föreskrivs att för gods som befordras enligt det TIR-förfarande som införts genom konventionen ska erläggande eller deposition av tullar och andra avgifter vid import eller export ej krävas vid mellanliggande tullanstalter. För att göra gällande dessa förmåner ska varorna under hela transporten åtföljas av ett enhetligt dokument, TIR-carneten, som ger möjlighet att kontrollera att transaktionen genomförs på ett regelmässigt sätt.

60. Om en TIR-carnet inte har avstämplats har tulltransaktionen inte genomförts på ett regelmässigt sätt. I artikel 11.1 i TIR-konventionen föreskrivs att de behöriga myndigheterna i så fall inom ett år från den dag då tullmyndigheterna godtog TIR-carneten skriftligen ska underrätta den garanterande sammanslutningen om att carneten inte har avstämplats. Kravet att betala tullavgifter ska enligt artikel 11.2 i TIR-konventionen sändas

13 — Italien undertecknade TIR-konventionen den 28 december 1976 och ratificerade densamma den 20 december 1982. Uppgifter om undertecknarna av denna konvention finns tillgängliga på följande webbplats: <http://untreaty.un.org/ENGLISH/bible/englishinternetbible/partI/chapterXI/subchapA/treaty16.asp>.

14 — Rådets förordning (EEG) nr 2112/78 av den 25 juli 1978 om slutandet av tullkonventionen om internationell transport av gods upptaget i TIR-Carnet (TIR-konventionen) av den 14 november 1975, Genève (EGT L 252, s. 1; svensk specialutgåva, område 7, volym, 2, s. 36).

15 — Ikraftträdande av tullkonventionen om internationell godstransport på grundval av TIR-Carneter (TIR-konventionen) (EGT L 31, s. 13).

till den garanterande sammanslutningen tidigast tre månader, och inte senare än två år, efter den dag då sammanslutningen underlättades om att TIR-carneten ännu inte hade avstämpats.¹⁶

61. Om det upptäcks att det i samband med en transport som genomförts med en TIR-carnet har begåtts en överträdelse eller en oegentlighet i en viss medlemsstat, ska denna medlemsstat – såsom föreskrivs i artikel 454 i förordning nr 2454/93 – uppbära tullar och andra avgifter som i förekommande fall ska tas ut *i enlighet med gemenskapsbestämmelser* eller nationella bestämmelser. Så snart som de behöriga myndigheterna får rätt att vidta åtgärder för att ta ut tullar hos den garanterande sammanslutningen ska de bokföra dem enligt artikel 6 i förordning nr 1552/89. Detta innebär att gemenskapsrätten ska tillämpas på förhållandet mellan medlemsstaten och gemenskapen vad avser de egna medlen och bokföringen av dessa medel på gemenskapens konto. Följaktligen är bestämmelserna i gemenskapsrätten om egna medel i förevarande fall tillämpliga även på bokföringen av de egna medel som följer av den omständigheten att TIR-konventionen inte har iakttagits.

16 — Se närmare bestämt i fråga om förfarandet för extern transitering på grundval av TIR-carneter, exempelvis, Kampf, H.-J., "Das Versandverfahren mit Carnet TIR", *Zeitschrift für Zölle und Verbrauchssteuern*, nr 6/2002, s. 182, Berr, C.J., och Trémeau, H., *Le droit douanier. Communautaire et national*, sjunde upplagan, Economica, Paris, 2006, s. 385.

D — Tullskuld

62. Den första fråga som ska besvaras med avseende på de italienska myndigheternas skyldighet att betala ränta är huruvida det i det aktuella fallet har uppkommit en tullskuld.

63. Jag ska beträffande denna fråga klargöra att det finns anledning att skilja mellan dels den rättsliga grunden för uppkomsten av en tullskuld eller det förhållande under vilket den uppkommer, dels den rättsliga grunden eller det förhållande som gör att det uppkommer en skyldighet för medlemsstaten att bokföra gemenskapens egna medel.¹⁷ Förhållandet mellan medlemsstaterna och företagen med avseende på deklARATIONER, påförande och uppbörd av import- och exporttullar regleras i tullbestämmelserna.¹⁸ Förhållandet mellan

17 — Till detta kan tilläggas att tullavgifter inte är den enda källan till gemenskapens egna medel. Egna medel erhålls även från avgifter avseende medlemsstaternas BNP eller från mervärdesskatten. För fler detaljer om gemenskapens egna medel, se Messal, R., och Klein, A., "Finanzlasten und Eigenmittelstruktur der Europäischen Gemeinschaft", *Europäisches Wirtschafts- und Steuerrecht*, tillägg till nr 11/1993, s. 1 och följande sidor, Aubert, M.-H., *Rapport: Système des ressources propres des Communautés européennes*, Assemblée nationale (Documents d'information de l'Assemblée nationale. Onzième législature; nr 3436), Paris, 2001. Se, i fråga om tullavgifter som källa till egna medel, exempelvis Meermagen, B., *Beitrags- und Eigenmittelsystem. Die Finanzierung inter- und supranationaler Organisationen, insbesondere der Europäischen Gemeinschaften*, Beck, München, 2002, s. 152. I fråga om eventuellt nya egna medel för gemenskapen, se Plasschaert, S., "Towards an Own Tax Resource for the European Union? Why? How? And when?", *European Taxation*, nr 11/2004, s. 470 och följande sidor.

18 — Se generaladvokaten Geelhoeds förslag till avgörande föredraget den 10 mars 2005 i mål C-392/02, kommissionen mot Danmark, där domstolen meddelade dom den 15 november 2005 (REG 2005, s. I-9811), punkt 62. Se även mitt förslag till avgörande föredraget den 10 juli 2007 i mål C-19/05, kommissionen mot Danmark, där domstolen meddelade dom den 18 oktober 2007 (REG 2007, s. I-8597), punkt 65.

gemenskapen och medlemsstaterna avseende fastställande och överföring av egna medel regleras däremot i bestämmelserna om egna medel.

64. Kommissionen har i sin talan påpekat att när avgångskontoret inte mottar något bevis om att tullförfarandet avstämplats inom den föreskrivna fristen, måste det anses att tulltransaktionen är oegentlig, vilket medför att det uppkommer en tullskuld. Italien har tvärtemot hävdade att det aldrig har uppkommit någon tullskuld, eftersom försändelsen i god tid uppvisades vid bestämmelsekontoret. Den omständigheten att bestämmelsekontoret för sent sände bekräftelsen på att tulltransaktionen hade genomförts på ett regelmässigt sätt inverkar enligt Italien inte på uppkomsten av en tullskuld.

65. Med hänsyn till dessa påståenden ska först och främst de faktiska omständigheterna i det aktuella fallet klargöras. Avgångskontoret hade fastställt en tidsfrist för uppvisandet av varorna vid bestämmelsekontoret¹⁹ och varorna uppvisades i god tid vid bestämmelsekontoret, men det sistnämnda sände inte genast till avgångskontoret de dokument som hade kunnat bevisa detta.²⁰

66. I artikel 379.1 i förordning nr 2454/93 fastställs att om "en sändning inte har uppvisats vid bestämmelsekontoret" ska avgångskontoret underrätta den huvudansvarige om detta. På grundval av en strikt bokstavlig tolkning är denna bestämmelse visserligen inte tillämplig i förevarande fall, där varorna har uppvisats i god tid vid bestämmelsekontoret men avgångskontoret inte har underrättats om detta. Jag anser det oaktat denna bestämmelse ska tolkas från avgångskontorets synpunkt, det vill säga så att om avgångskontoret inte i god tid har underrättats om att varorna uppvisats ska detsamma anse att varorna inte har uppvisats vid bestämmelsekontoret.²¹ Om en annan tolkning av artikel 379.1 i förordning nr 2454/93 antogs, skulle det förfarande som enligt artikel 379.2 i samma förordning är avsett att bevisa att transiteringen har genomförts på ett regelmässigt sätt fräntas sin betydelse. Om det i artikel 379.1 i nämnda förordning endast regleras situationer i vilka varorna faktiskt inte har uppvisats vid bestämmelsekontoret kan det därefter inte visas att varorna har uppvisats vid bestämmelsekontoret. Detta argument stöds av artikel 380 a i förordning nr 2454/93, enligt vilken man som bevis på att transiteringen har genomförts på ett regelmässigt sätt kan framlägga ett "dokument, bestyrkt av tullmyndigheterna, som fastställer att de ifrågavarande varorna uppvisats vid bestämmelsekontoret".

19 — I artikel 348.1 i förordning nr 2454/93 föreskrivs bland annat att avgångskontoret ska "föreskriva den tid inom vilken varorna skall uppvisas vid bestämmelsekontoret".

20 — Enligt artikel 356.2 i förordning nr 2454/93 ska bestämmelsekontoret – efter det att varorna har uppvisats vid detsamma – "anteckna närmare uppgifter om genomförda kontroller på exemplaren av T1-dokumentet och *genast* sända ett exemplar till avgångskontoret och behålla det andra exemplaret". Min kursivering.

21 — Witte, P. (utgivare), *Zollkodex*, C.H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München, 1994, har, i kommentaren till artiklarna 378–380 i förordning nr 2454/93, s. 570, påpekat att dessa artiklar är tillämpliga i det fall i vilket varorna inte har kommit fram till bestämmelsekontoret eller det inte har visats att tullförfarandet har avslutats, och att i så fall slutsatsen härav ska dras att varorna har övergått till fri omsättning i gemenskapens ekonomiska samarbetsområde.

67. Eftersom således försändelsen från avgångskontorets synpunkt inte har uppvisats vid bestämmelsekontoret, ska avgångskontoret av den huvudansvarige kräva ett intyg om att transiteringen genomförts på ett regelmässigt sätt. Om avgångskontoret inte kräver ett sådant intyg av den huvudansvarige blir följden av denna underlåtenhet för avgångskontoret (och inte för den huvudansvarige) enligt min mening densamma som i det fall i vilket detta kontor inte mottar ett intyg av ovannämnda huvudansvarige om att transiteringen genomförts på ett regelmässigt sätt. Enligt artikel 2 i förordning nr 1552/89 är det nämligen så som gemenskapens anspråk på egna medel uppkommer och följaktligen avgångskontorets skyldighet att bokföra dem på kontot för gemenskapens egna medel.

68. Av domarna i målen kommissionen mot Tyskland²² och kommissionen mot Nederländerna²³, som kommissionen har åberopat, framgår att när ”sändningar som hänförs till ett förfarande för extern gemenskapstransitering... inte har uppvisats vid bestämmelsekontoret inom den frist som fastställts av avgångskontoret, skall tullskulden ... antas ha uppkommit och den huvudansvarige skall antas vara gäldenär”.²⁴ Denna uppfattning stöds även i det förslag till avgörande som generaladvokaten Stix-Hackl föredrog i de två målen. Generaladvokaten påpekade att artikel 378.1 och 378.2 i tillämpningsförordningen – således när försändelsen inte har uppvisats inom föreskriven tid vid bestämmelsekontoret – innehåller en ”legal presumption” för att en tullskuld uppkommit och därmed även för att den huvudansvarige är

skyldig att betala denna tull.²⁵ Denna rättspraxis kan tillämpas analogt på det fall i vilket avgångskontoret inte har mottagit beviset på att varorna har uppvisats vid bestämmelsekontoret.

69. I motsats till vad kommissionen har hävdad kan det i det aktuella fallet följaktligen inte sägas att det faktiskt har uppkommit en tullskuld. Efter utgången av den frist som avgångskontoret föreskrivit för att uppvisa varorna vid bestämmelsekontoret har det nämligen endast uppkommit en presumtion för en tullskuld.²⁶ Denna presumtion medger motsatt bevisning (*praesumptio iuris tantum*), och kan således vederläggas om den berörda personen visar att tulltransaktionen har avslutats på ett regelmässigt sätt. Bevisbördan ligger i sådant fall på den som ifrågasätter presumtionen.²⁷ När det gäller frågan vem som har rätt att ifrågasätta den ifrågavarande presumtionen är det nödvändigt att skilja mellan två fall.

70. Det första är att avgångskontoret har krävt att den huvudansvarige ska bevisa att transiteringen har genomförts på ett regelmässigt sätt i enlighet med artikel 379.2 i förordning nr 2454/93. Såsom generaladvokaten Stix-Hackl, i punkt 49 i sitt förslag till

22 — Domen i målet kommissionen mot Tyskland (ovan fotnot 7).

23 — Domen i målet kommissionen mot Nederländerna (ovan fotnot 7).

24 — Domarna i målen kommissionen mot Tyskland (ovan fotnot 7), punkt 81, och kommissionen mot Nederländerna (ovan fotnot 7), punkt 72.

25 — Generaladvokaten Stix-Hackls förslag till avgörande föredraget den 13 juli 2004 i målen kommissionen mot Nederländerna och kommissionen mot Tyskland (ovan fotnot 7), punkt 53.

26 — I doktrinen har uppfattningen att det här är fråga om en presumtiv tullskuld även försvarats av Dulmet A., ”Dette douanière et ressources propres des Communautés”, *Europe*, nr 206/2005, s. 22.

27 — Se exempelvis Henninger, M., *Die Frage der Beweislast im Rahmen des UN – Kaufrechts. Zugleich eine rechtsvergleichende Grundlagenstudie zur Beweislast*, VVF, München, 1995, s. 53.

avgörande i de ovannämnda målen kommissionen mot Nederländerna (C-460/01) och kommissionen mot Tyskland (C-104/02)²⁸, har påpekat kan den huvudansvarige i så fall, inom tremånadersfristen från den dag då han underrättades om att transiteringen inte genomförts på ett regelmässigt sätt, ifrågasätta presumptionen för att det föreligger en tullskuld genom att visa att hans uppförande inte gett upphov till oegentligheten. Efter utgången av denna frist kan den huvudansvarige inte längre ifrågasätta presumptionen för att det föreligger en tullskuld. Tullmyndigheterna kan däremot ifrågasätta den, om de bevisar att varorna har uppvisats inom den föreskrivna fristen vid bestämmelsekontoret. Det andra fallet är att avgångskontoret inte har krävt något sådant bevis av den huvudansvarige. I så fall kan, enligt min mening, antingen den huvudansvarige eller tullmyndigheterna ifrågasätta presumptionen för att det föreligger en tullskuld även efter det att fristen på fjorton månader från den dag då varorna överfördes till transitering löpt ut.

71. I förevarande fall ska det således anses att det har uppkommit en presumtion om en tullskuld, vilken har vederlagts när bestämmelsekontoret för avgångskontoret har företett bevis på att varorna inom den föreskrivna fristen har kommit fram till detta bestämmelsekontor.

28 — Generaladvokaten Stix-Hackls förslag till avgörande (ovan fotnot 25).

E — Skyldighet att bokföra gemenskapens anspråk på egna medel

72. Den andra fråga som ska besvaras är frågan huruvida de italienska myndigheterna hade en skyldighet att bokföra de egna medlen på kontot för gemenskapens egna medel. Artikel 2 i förordning nr 1552/89 eller artikel 2 i förordning nr 1150/2000 är relevanta för att gemenskapens anspråk på de egna medlen ska kunna fastställas.

73. Kommissionen har i sin talan angett både förordning nr 1552/89 och förordning nr 1150/2000 som från och med den 31 maj 2000 har ersatt den förstnämnda förordningen. Det ska därför först och främst klargöras vilken förordning som ska tillämpas i förevarande fall.²⁹ När det gäller tillämpningen av bestämmelserna i de två förordningarna ska jag klargöra att i det fall då gemenskapsrätten ändras under det administrativa förfarandet har kommissionen rätt att få fastställt att sådana skyldigheter som härrör från den ursprungliga versionen av en gemenskapsrättsakt som senare ändrats och som kvarstår genom de nya bestämmelserna har åsidosatts.³⁰ Däremot kan inte tvisteföremålet utvidgas till att avse skyldigheter som följer av nya bestämmelser som saknar sin motsvarighet i den ursprungliga versionen av

29 — Kommissionen avgav det motiverade yttrandet i de två målen efter det att den nya förordningen hade trätt i kraft. I överträdelseförfarande nr 2003/2241 avgavs det motiverade yttrandet den 5 juli 2005 och i överträdelseförfarandet nr 2006/2266 den 12 oktober 2006.

30 — Se exempelvis dom av den 12 juni 2003 i mål C-363/00, kommissionen mot Italien (REG 2003, s. I-5767), punkt 22.

rättsakten i fråga, eftersom detta skulle innebära att de formella kraven för ett korrekt genomförande av förfarandet vid fastställelse av fördragsbrottet åsidosattes.³¹

74. Artikel 2 i förordning nr 1552/89 har ersatts av artikel 2 i förordning nr 1150/2000. I artikel 2 i förordning nr 1552/89 föreskrevs att gemenskapens anspråk på egna medel skulle anses fastställda så snart som medlemsstatens behöriga organ hade underrättat den betalningsskyldige om det belopp som han skulle betala. Sådan underrättelse skulle lämnas så snart som den betalningsskyldige var känd och anspråkets belopp kunde beräknas av de behöriga administrativa myndigheterna i enlighet med alla relevanta gemenskapsbestämmelser. I artikel 2 i förordning nr 1150/2000 föreskrivs däremot att gemenskapens anspråk på egna medel ska anses fastställda så snart som *villkoren* i tullföreskrifterna *uppfylls* i fråga om bokföring av anspråksbeloppet och underrättelse till den betalningsskyldige om beloppet. Ordalydelsen av artikel 2 har således ändrats genom ikraftträdandet av den nya förordningen, vilket är skälet till att det i förevarande fall är bestämmelsen i den förstnämnda förordningen som ska beaktas.

75. Den italienska regeringen har vid förhandlingen förklarat att de italienska myndigheterna inte hade underrättat den huvudansvarige om det belopp som skulle betalas. Oavsett detta uppkommer dock

gemenskapens anspråk på de egna medlen under alla förhållanden så snart som fristerna enligt artikel 379 i förordning nr 2454/93 har löpt ut, således senast vid utgången av fristen på fjorton månader från det att varorna uppvisats för avgångskontoret. När det gäller TIR-konventionen har detta gemenskapens anspråk uppkommit efter det att fristerna enligt artikel 11 i konventionen hade löpt ut, det vill säga efter en period om minst ett år och tre månader – således totalt femton månader – och senast tre år från den dag då TIR-carneten mottogs.

76. De italienska myndigheterna borde ha bokfört gemenskapens anspråk på de egna medlen, enligt artikel 6.2 a i förordning nr 1552/89. I denna artikel föreskrivs att de anspråk som fastställs enligt artikel 2 ska bokföras senast den första arbetsdagen efter den nittonde dagen i den andra månad som följer efter den månad under vilken anspråket fastställts. I artikel 6.3 a i förordning nr 1150/2000 finns en med bestämmelsen i artikel 6.2 a i förordning nr 1552/89 identisk bestämmelse. Den sistnämnda förordningen kan med stöd av ovan angivna principer följaktligen tillämpas. Det framgår av rättspraxis att medlemsstaterna inte får avstå från att fastställa fordringarna – inte ens om de bestrider desamma – vid äventyr av att gemenskapernas ekonomiska balans rubbas av en medlemsstats agerande.³² Medlemsstaterna fritas från skyldigheten att ställa belopp motsvarande fastställda anspråk till kommissionens förfogande endast om dessa belopp

31 — Domen i målet kommissionen mot Italien (ovan fotnot 30), punkt 22, och dom av den 5 oktober 2006 i mål C-275/04, kommissionen mot Belgien (REG 2006, s. I-9883), punkt 35.

32 — Dom av den 16 maj 1991 i mål C-96/89, kommissionen mot Nederländerna (REG 1991, s. I-2461), punkt 37, av den 15 juni 2000 i mål C-348/97, kommissionen mot Tyskland (REG 2000, s. I-4429), punkt 64, och av den 15 november 2005 i mål C-392/02, kommissionen mot Danmark (REG 2005, s. I-9812), punkt 60.

inte har uppburits på grund av force majeure eller det visar sig att beloppen på lång sikt är omöjliga att uppbära på grund av skäl som inte kan tillskrivas medlemsstaterna.³³

förfarandet för den externa transiteringen inte hade begåtts några oegentligheter.

77. Vid utgången av de ovannämnda fristerna räcker presumtionen för att det föreligger en tullskuld för att det ska uppkomma en skyldighet att bokföra gemenskapens anspråk på egna medel. Det är i detta avseende således inte relevant om avgångstullkontoret med säkerhet vet om det har uppkommit en tullskuld för den huvudansvarige. Från tullkontorets synpunkt anses den ifrågavarande tullskulden föreligga och tullkontoret ska på grund av denna presumtion bokföra gemenskapens anspråk på egna medel. Undersökningen av den huvudansvariges synpunkt, som ligger till grund för den italienska regeringens yttrande, är inte avgörande i förevarande fall. Den omständigheten att det hos denne huvudansvarige *de facto* inte har uppkommit någon tullskuld enligt artikel 204 i tullkodexen har endast betydelse för avgångskontoret när detta kontor jämför tulldokumentationen och konstaterar att det inte förekommit några oegentligheter vid tulltransaktionen och att tullförfarandet har avslutats. Det kan således fastställas att den huvudansvarige har fullgjort sin skyldighet i samband med förfarandet för den externa transiteringen när han uppvisat varorna vid bestämmelsekontoret och de tillhörande dokumenten, medan avgångskontoret uppfyllt sin skyldighet när det jämförde tulldokumentationen och konstaterade att det vid

78. De italienska myndigheterna var således skyldiga att bokföra de egna medlen på gemenskapens konto.

F — *Dröjsmålsränta*

79. Den tredje och avgörande frågan i förevarande mål är frågan huruvida tullkontorets medlemsstat, som hade skyldigheten att bokföra gemenskapens anspråk på de egna medlen, ska betala dröjsmålsränta från och med den dag då skyldigheten uppkom att kreditera dessa medel på gemenskapens konto till och med den dag då presumtionen för att det förelåg en tullskuld vederlades. Den skyldighet att kreditera gemenskapens konto som åvilar medlemsstaten i dess förhållande till gemenskapen motsvarar tullkontorets skyldighet att bokföra de egna medlen i det tullrättsliga förhållandet. Medlemsstaten är följaktligen skyldig att betala dröjsmålsränta för den period under vilken de egna medlen borde ha funnits på gemenskapens konto om medlemsstatens tullmyndigheter hade bokfört dessa medel i god tid.

33 — Domen i målet kommissionen mot Danmark (ovan fotnot 32), punkt 66. Se även mitt förslag till avgörande i målet kommissionen mot Danmark (ovan fotnot 18), punkt 74.

80. I artikel 11 i förordning nr 1552/89 föreskrivs vad avser dröjsmålsränta att *en försening*³⁴ av en kreditering på kontot för gemenskapens egna medel medför att den berörda medlemsstaten ska betala ränta. En identisk bestämmelse förekommer i artikel 11 i förordning nr 1150/2000. Det framgår dessutom av domstolens rättspraxis att det finns ett oupplösligt samband mellan skyldigheten att fastställa gemenskapernas egna medel som inom föreskrivna tidsfrister ska krediteras på kommissionens konto och skyldigheten att betala dröjsmålsränta.³⁵ Dröjsmålsräntan kan utkrävas oavsett skälet till dröjsmålet med krediteringen av dessa medel på kommissionens konto.³⁶ Av detta följer att det enligt rättspraxis inte kan göras någon skillnad mellan det fall då medlemsstaten fastställer de egna medlen utan att bokföra dem och det fall då medlemsstaten helt enkelt underlåter att fastställa de egna medlen.³⁷

81. Dessa principer är enligt min mening dock endast tillämpliga när det faktiskt föreligger en tullskuld eller endast så länge det finns en presumtion för att denna föreligger och att medlen därför verkligen ska betalas.

Dessa principer kan dock inte tillämpas då det visar sig att det faktiskt inte föreligger någon tullskuld och att gemenskapens anspråk på bokföring av egna medel eller anspråk på redan bokförda egna medel följaktligen upphör.

82. Jag ska här mer detaljerat klargöra sambandet mellan den rättsliga regleringen av förhållandet mellan en medlemsstat och ett företag (tullrättsligt förhållande) och den rättsliga regleringen av förhållandet mellan en medlemsstat och gemenskapen (förhållande som avser gemenskapens egna medel). I allmänt avseende följer skyddet av gemenskapens ekonomiska intressen inte av genomförandet av tullunionen, utan utgör ett självständigt mål som i fördragets system har placerats i avdelning II (finansiella bestämmelser) i den femte delen om gemenskapens institutioner och inte i den tredje delen om gemenskapens politik, som bland annat tullunionen faller under.³⁸ Trots detta finns det – såsom framgår av generaladvokaten Geelhoeds förslag till avgörande i målet kommissionen mot Danmark – ett samband mellan tullföreskrifterna och bestämmelserna om gemenskapens egna medel, i den meningen att de egna medel som fastställts enligt tillämpliga tullföreskrifter ska beslutas,

34 — Min kursivering.

35 — Se domarna i målen kommissionen mot Nederländerna (ovan fotnot 32), punkt 38, kommissionen mot Tyskland (ovan fotnot 7), punkt 45, och kommissionen mot Danmark (ovan fotnot 32), punkt 67.

36 — Se domarna i målen kommissionen mot Nederländerna (ovan fotnot 32), punkt 38, kommissionen mot Danmark (ovan fotnot 32), punkt 67, och kommissionen mot Belgien (ovan fotnot 31), punkt 74, samt dom av den 5 oktober 2006 i mål C-378/03, kommissionen mot Belgien (REG 2006, s. I-9805), punkt 53.

37 — Se domarna i målen kommissionen mot Nederländerna (ovan fotnot 32), punkt 38, och kommissionen mot Danmark (ovan fotnot 32), punkt 67.

38 — Se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 november 1999 i mål C-209/97, kommissionen mot rådet (REG 1999, s. I-8067), punkt 29. I doktrinen se Lyons, T., *EC Customs Law*, Oxford University Press, Oxford, 2001, s. 52 och 53.

påföras och uppbäras av behöriga nationella tullmyndigheter.³⁹ Medlemsstaterna är således skyldiga att vidta alla nödvändiga åtgärder för att ställa belopp motsvarande fastställda anspråk till gemenskapens förfogande och fritas endast från denna skyldighet om dessa belopp inte har uppburits på grund av force majeure eller när det visar sig att beloppen på lång sikt är omöjliga att uppbära på grund av skäl som inte kan tillskrivas medlemsstaterna.⁴⁰

83. I vissa bestämda fall kan det göras fullständig åtskillnad mellan det tullrättsliga förhållandet och förhållandet avseende gemenskapens egna medel. Domstolen har behandlat ett sådant fall i målet De Haan.⁴¹ Domstolen fastställde i detta mål att det föreligger en skillnad mellan skyldigheten att fastställa gemenskapens anspråk på de egna medlen och medlemsstaternas behörighet att kräva den huvudansvarige på tullskulden. Domstolen påpekade i punkt 34 i denna dom att tullmyndigheternas underlåtenhet att iakttä de frister som fastställts i gemenskapens tullbestämmelser kan medföra att den berörda medlemsstaten måste betala dröjsmålsränta till gemenskaperna, i samband med att de egna medlen ställs till gemenskapens förfogande. Detta innebär

emellertid inte att tullskulden inte kan utkrävas eller att dessa myndigheter förlorar rätten att vidta åtgärder för återkrav i efterhand. Domstolen har i efterföljande rättspraxis påpekat att även om ett misstag som begås av tullmyndigheterna i en medlemsstat kan leda till att den betalningsskyldige inte behöver erlägga det berörda tullbeloppet, påverkar detta misstag inte den ifrågavarande medlemsstatens skyldighet att erlägga beloppet för de egna medlen samt dröjsmålsräntan för den försenade bokföringen av dessa medel.⁴²

84. Det föreligger dock en väsentlig skillnad mellan det fall i vilket det föreligger en tullskuld och medlemsstaten *inte kan vidta åtgärder för att återkräva* den på grund av fel som begåtts av dess tullkontor och det fall i vilket det i efterhand visar sig att det *inte föreligger* någon tullskuld, såsom i det aktuella fallet. De principer som domstolen har utvecklat i målet De Haan⁴³ kan därför inte överföras på förevarande fall.

85. Det kan i förevarande fall således inte fastställas att förhållandet mellan medlemsstaten och gemenskapen, efter det att det för medlemsstaten uppkommit en skyldighet att kreditera de egna medlen på gemenskapens konto, blir helt oberoende av förhållandet mellan medlemsstaten och den huvudansva-

39 — Se generaladvokaten Geelhoeds förslag till avgörande i målet kommissionen mot Danmark (ovan fotnot 32), punkt 62. I doktrinen har Berr, C.J., och Natarel, E., påpekat att vid uppbörden av tullavgifter är det först och främst tullbestämmelserna som är tillämpliga, medan bestämmelserna om egna medel endast ska tillämpas i det skede som följer efter det att tullavgifterna har uppburits. Se Berr, C.J., och Natarel, E., "Chronique de jurisprudence du Tribunal et de la Cour de justice des Communautés européennes. Échanges commerciaux", *Journal du droit international*, nr 2/2007, s. 633.

40 — Se artikel 17.1 och 17.2 i förordning nr 1552/89 och förordning nr 1150/2000. Se, i rättspraxis, exempelvis domen i målet kommissionen mot Danmark (ovan fotnot 32), punkt 66. Se, i doktrinen, Meisse, É., "Application du système des ressources propres des Communautés", *Europe*, nr 346/2006, s. 9.

41 — Dom av den 7 september 1999 i mål C-61/98, De Haan Beheer (REG 1999, s. I-5003).

42 — Se, för ett liknande resonemang, domen i målet kommissionen mot Danmark (ovan fotnot 32), punkt 63. Se även mitt förslag till avgörande i målet kommissionen mot Danmark (ovan fotnot 18), punkt 61.

43 — Domen i målet De Haan Beheer (ovan fotnot 41).

rige. Även kommissionen har underförstått erkänt att de två förfarandena har samband med varandra även efter det att det uppkommer en skyldighet att kreditera de egna medlen på gemenskapens konto. Om kommissionen ansåg att skyldigheten att kreditera de egna medlen skulle bestå även när det visar sig att det inte har uppkommit någon tullskuld, hade den i sin talan yrkat att det ska fastställas en underlåtelse på grund av att dessa medel inte krediterats på gemenskapens konto. Kommissionen har i sina argument däremot angett att när det konstateras att det inte föreligger någon tullskuld föreligger det heller inte längre någon skyldighet att bokföra de egna medlen.

86. Det finns ytterligare ett skäl till att förfarandet för de egna medlen inte kan vara absolut oberoende i förhållande till det tullrättsliga förfarandet. I artikel 236 i tullkodexen föreskrivs nämligen att import- eller exporttullar ska återbetalas ”i den utsträckning som det fastställs att tullbeloppet då tullen betalades inte var det som lagligen skulle betalas”.⁴⁴ Även domstolen har i sin rättspraxis slagit fast att den huvudansvarige kan kräva återbetalning av erlagda belopp om det visar sig att tulltransaktionen har genomförts på ett regelmässigt sätt.⁴⁵ Om således den huvudansvarige av medlemsstaten kan kräva återbetalning av felaktigt erlagda belopp, medan det för denna – bortsett från detta –

fortfarande föreligger en skyldighet att bokföra dessa medel på gemenskapens konto, är den ifrågavarande medlemsstaten tvungen att betala detta belopp två gånger – en gång till gemenskapen och en gång till den huvudansvarige. Detta kan enligt min mening dock inte vara syftet med vare sig tullagstiftningen eller lagstiftningen om gemenskapens egna medel.

87. Det ska således konstateras att det, vid den tidpunkt då presumptionen för att det föreligger en tullskuld har vederlagts, även har visats att de egna medlen felaktigt har bokförts på gemenskapens konto. Den omständigheten att de nationella tullmyndigheterna vid den tidpunkt då presumptionen för en tullskuld fortfarande förelåg hade skyldighet att bokföra de egna medlen ändrar inte detta konstaterande.

88. Den omständigheten att gemenskapen inte har något anspråk på de egna medlen får betydande konsekvenser även på den ränta som medlemsstaten eventuellt är skyldig att betala för den försenade bokföringen av de ifrågavarande egna medlen. Jag anser att det i detta avseende ska konstateras att då gemenskapen inte längre har något anspråk på egna medel upphör även dess rätt till dröjsmålsränta för den eventuellt försenade bokföringen av dessa medel. Flera argument kan anföras till stöd för detta konstaterande.

44 — Enligt artikel 236.2 i tullkodexen kan gäldenären kräva återbetalning inom en tid av tre år från den dag då han underrättades om tullbeloppet. Se, vad avser denna rätt för den huvudansvarige, även Lyons, T., *EC Customs Law*, Oxford University Press, Oxford, 2001, s. 411, Lux, M., *Guide to Community Customs Legislation*, Bruylant, Bryssel, 2002, s. 494, Berr, C.J., och Trémeau, H., *Le droit douanier. Communautaire et national*, sjunde upplagan, Economica, Paris, 2006, s. 237 och följande sidor.

45 — Se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Tyskland, punkt 88.

89. Skyldigheten att bokföra egna medel och skyldigheten att betala dröjsmålsränta för den försenade bokföringen står i förhållande till varandra som en huvudförpliktelse och en accessorisk skyldighet. Eftersom det inte längre föreligger någon bokföringsskyldighet – således huvudförpliktelsen – försvinner enligt principen att en accessorisk fordran följer huvudfordringen – även den accessoriska skyldigheten att betala ränta för denna försenade bokföring. Dröjsmålsränta är visserligen ett typiskt civilrättsligt instrument men de grundläggande principerna avseende detta instrument kan analogt överföras på den offentligrättsliga tullrätten och på bestämmelser om gemenskapens egna medel. Det kan med en analog utgångspunkt i civilrätten konstateras att dröjsmålsränta alltid har samband med betalningen av en huvudskuld.

har även erkänts i många EU-medlemsstaters lagstiftning.⁴⁷ Räntans accessoriska karaktär följer även av dokument från olika expertgrupper för harmonisering av europeisk rätt samt av internationella rättsinstrument. Så till exempel anges det i artikel III.-3:708(1) i förslaget till gemensam referensram (*Draft Common Frame of Reference*) att gäldenären ska betala dröjsmålsränta om han betalar en viss penningssumma för sent.⁴⁸ En motsvarande bestämmelse förekommer i artikel 4.507 (1) i principerna för europeisk avtalsrätt (*Principles of European Contract Law*).⁴⁹ Det anges även i artikel 78 i konventionen om internationella köp av varor att en part har rätt till dröjsmålsränta om den andra parten inte betalar priset eller något annat förfallet belopp.⁵⁰ Inget av de angivna instrumenten reglerar fall i vilka borgenären har rätt till dröjsmålsränta, även om det inte längre föreligger en skyldighet att betala det förfallna beloppet.

90. Gemenskapens sekundärrätt som gäller i fråga om dröjsmålsränta följer av principen om att räntan är accessorisk.⁴⁶ Denna princip

46 — Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/35/EG av den 29 juni 2000 om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner (EGT L 200, s. 35). I artikel 3.1 c ii i detta direktiv föreskrivs att "borgenären skall vara berättigad till dröjsmålsränta om ...[borgenären] inte har mottagit det förfallna beloppet i tid". Beloppet ska således faktiskt ha förfallit för att borgenären ska kunna kräva betalning av dröjsmålsränta.

47 — Jag ska endast nämna några rättsordningar, i vilka den principen gäller enligt vilken ränta endast ska betalas för en faktisk försenad betalning av det förfallna beloppet: belgisk rätt (artikel 1153 i Code civil), tjeckisk rätt (artikel 121.3 och 517.2 i Občanský zákoník), estnisk rätt (artikel 113.1 i võlaõigusseadus), fransk rätt (artikel 1153 i Code civil), italiensk rätt (artikel 1224 i Codice civile), tysk rätt (artikel 288.1 i Bürgerliches Gesetzbuch), portugisisk rätt (artikel 561 i Código civil), rumänsk rätt (artiklarna 1082–1089 i Cod civil), slovensk rätt (artikel 378 i Obligacijskega zakonika) och spansk rätt (artikel 1108 i Código civil).

48 — I artikel III.-3:708(1) i Draft Common Frame of Reference anges följande: "If payment of a sum of money is delayed, whether or not the non-performance is excused, the creditor is entitled to interest on that sum ...". Se von Bar m.fl. (utgivare), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law. Draft Common Frame of Reference (DCFR). Interim Outline Edition*, Sellier, München, 2008, s. 170. Den gemensamma referensramen omfattas för närvarande inte av gällande gemenskapsrätt.

49 — I artikel 4.507(1) i Principles of European Contract Law anges följande: "If payment of a sum of money is delayed, the aggrieved party is entitled to interest on that sum ...". Se Lando, O., och Beale, H. (utgivare), *Principles of European Contract Law. Part I: Performance, Non-performance and Remedies*, Kluwer Law International, Haag, London, Boston 1995, s. 212. Principerna i europeisk avtalsrätt omfattas för närvarande inte av gällande gemenskapsrätt.

50 — FN-konvention angående avtal om internationella köp av varor som antogs den 11 april 1980 och som trädde i kraft den 1 januari 1988.

91. Det civilrättsliga förhållandet är i själva verket ett förhållande på två nivåer, som består av en huvudförpliktelse och en accessorisk skyldighet, eftersom gäldenären som är försenad med betalningen direkt ska erlagga dröjsmålsränta på grundval av huvudförpliktelsen att erlagga betalning. I förevarande fall däremot har förhållandet tre nivåer: för det första uppkommer tullskulden, därefter uppkommer skyldigheten att kreditera en viss summa som egna medel och slutligen ska dröjsmålsränta betalas för den försenade krediteringen av detta belopp. Den omständigheten att det föreligger ett sådant förhållande på tre nivåer kan enligt min mening dock inte påverka konstaterandet att gemenskapen i förevarande fall inte har rätt att erhålla betalning av dröjsmålsränta. Gemenskapens anspråk på egna medel upphör då presumtionen för att det har uppkommit en tullskuld vederläggs, eftersom det rättssystem som reglerar gemenskapens egna medel inte kan vara så oberoende av det tullrättsliga förhållandet att det medger en helt oberoende skyldighet som uppkommit inom ramen för detta system.

92. Att argumenten om den accessoriska karaktären av dröjsmålsräntan är giltiga bekräftas av den omständigheten att den underliggande principen för dessa argument kan användas även i det motsatta fallet, det vill säga när egna medel – till skillnad från det förevarande fallet – har *bokförts*, om än för sent, och medlemsstaten har betalat dröjsmålsränta för den försenade bokföringen, men det efter bokföringen har fastställts att det inte förelegat någon tullskuld. När

gemenskapen får intäkter avseende egna medel som den emellertid inte har rätt till påverkas, såsom jag redan har påpekat i mitt förslag till avgörande i målet kommissionen mot Danmark, gemenskapens ekonomiska jämvikt till medlemsstaternas nackdel.⁵¹ I ett sådant fall skulle det kunna föreligga egendomsöverföring utan rättslig grund till gemenskapens fördel och därmed ett grundlöst berikande av denna.⁵² Om i ett liknande fall gemenskapens egna medel har bokförts för sent och medlemsstaten har betalat räntan för bokföringen för sent, kan denna enligt min mening kräva att gemenskapen återbetalar beloppet på de ifrågavarande egna medlen samt dröjsmålsräntan.

93. Såsom den italienska regeringen med rätta har påpekat får, till följd av skyldigheten i förevarande fall att betala dröjsmålsränta, dröjsmålsräntan karaktär av sanktionsåtgärd. Syftet med dröjsmålsränta kan visserligen vara bestraffande, eftersom syftet med den är att tvinga gäldenären att betala i tid och vidta sanktionsåtgärder med avseende på varje försenad dag. Även denna bestraffande karaktär av räntan har dock samband med

51 — Se mitt förslag till avgörande i målet kommissionen mot Danmark (ovan fotnot 18), punkt 89.

52 — *Ibidem*.

den faktiska förekomsten av huvudförpliktelsen.⁵³ Kommissionen vill med sin talan i själva verket fylla det rättsliga tomrum som uppenbart föreligger med avseende på sanktionsåtgärden beträffande underlåtenheten att uppfylla den skyldighet som ankommer på medlemsstaterna att bokföra de egna medlen. Detta försök av kommissionen är förståeligt med hänsyn till möjligheterna till missbruk och bedrägeri vid bokföringen av egna medel.⁵⁴ Det skulle dock stå i strid med dröjsmålsrättens karaktär om denna ersatte ett effektivt system för sanktionsåtgärder med avseende på åsidosättanden av gemenskapslagstiftningen.

kräva en ytterligare ersättning, som inte är knuten till betalningen av dröjsmålsränta.⁵⁵ Även i civilrätten finns det således möjlighet att vidta ytterligare sanktionsåtgärder med avseende på åsidosättandet av skyldigheten att betala i tid. Kommissionen kan dessutom med stöd av artikel 226 EG inleda ett fördragsbrottsförfarande mot medlemsstaten på grund av försenad bokföring av de egna medlen. Den omständigheten att en medlemsstat inte har bokfört de ifrågavarande medlen när det fortfarande förelåg en presumption för att det fanns en tullskuld kan enligt min mening innebära att denna medlemsstat har underlåtit att uppfylla sin skyldighet. Frågan huruvida underlåtelse att uppfylla skyldigheten att bokföra när det fortfarande föreligger en presumption för att det finns en tullskuld skiljer sig från frågan rörande skyldigheten att betala ränta sedan denna presumption väl har vederlagts.

94. Jag anser att detta rättsliga tomrum i gemenskapslagstiftningen kan fyllas på flera sätt. Kommissionen kan föreslå en ändring av lagstiftningen i syfte att för de angivna åsidosättandena föreskriva en effektiv, även ekonomisk, sanktionsåtgärd som är oberoende av betalningen av dröjsmålsränta. Som jämförelse minns jag om att det även i civilrätten i princip inte är uteslutet att borgenären av den försenade gäldenären kan

95. Mot bakgrund av ovan anförda argument anser jag att tullkontorets medlemsstat som var skyldig att bokföra gemenskapens anspråk på egna medel inte har skyldighet att betala dröjsmålsränta från den dag då det för denna medlemsstat uppkom en skyldighet att kreditera dessa medel på gemenskapens konto till och med den dag då presumptionen för att det föreligger en tullskuld vederlades.

53 — Jag vill i detta avseende påpeka att i doktrinen har vissa författare ansett att redan det förhållandet att det uppkommer en tullskuld på grund av formella åsidosättanden av en skyldighet på visst sätt utgör en sanktion. Se Müller-Eiselt, K.P., "Die Entstehung der Zollschuld bei Verstoß gegen Verfahrensvorschriften nach dem Zollkodex – Das Zollschuldrecht auf dem Irrweg zu einem Sanktionszollrecht?", *Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern*, nr 12/2001, s. 398, Fuchs, K., "Zollschuld – Probleme der Rechtsfolgen und der Abgrenzung", *Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern*, nr 2/2004, s. 38.

54 — Vervaele, J.A.E., *La fraude communautaire et le droit pénal européen des affaires*, Presses universitaires de France, Paris, 1994, s. 45, anger även bedrägeri vid import och/eller export av varor som en form av bedrägeri.

55 — Se, för ett liknande resonemang, artikel 4.507(2) PECL, som ger den part som påverkas möjlighet att förutom dröjsmålsränta kräva ersättning för någon som helst ytterligare skada. Se Lando, O., Beale, H. (utgivare), *Principles of European Contract Law. Part I: Performance, Non-performance and Remedies*, Kluwer Law International, Haag, London, Boston, 1995, s. 212. En identisk bestämmelse förekommer i artikel III.-3:708(2) i Draft Common Frame of Reference. Se von Bar m.fl. (utgivare), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law. Draft Common Frame of Reference (DCFR). Interim Outline Edition*, Sellier, München, 2008, s. 170.

VII — Förslag till avgörande

96. Mot denna bakgrund föreslår jag att domstolen

- ogillar talan, och
- förpliktar kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.